

29 augustus 2021
(22ste zondag door het jaar B)

In deze tijd van pandemie kwamen enkele parochianen uit Antwerpen en kapelheren tezamen om de mis te vieren en ze zagen dat sommige dominicanen van de congregatie de eucharistie uitdeelden met onreine handen, d.w.z. niet ontsmet, hoewel het protocol voor de erediensten dat voorschrijft. De dominicanen en al de gedoopten wassen immers altijd zorgvuldig hun handen voordat zij de communie geven, uit eerbied voor de sanitaire regels. Zo zijn er nog vele dingen waaraan ze bij overlevering vasthouden: maatregelen voor de eredienst, sanitaire afstand en het dragen van mondklappers... Daarom stelden enkele parochianen en leden van de kerkraad de vraag aan de overste van het klooster: waarom gedragen uw broeders zich niet volgens de overlevering van de voorvaderen, en de maatregelen ?

Het is duidelijk! Dit evangelie —waarvan de context zo ver van ons verwijderd is— is overduidelijk actueel. Niet voor de crisis die we nu meemaken, natuurlijk. Zonder ons uit te nodigen tot anarchie noch tot scrupuleuze eerbiediging van de regels, stelt dit evangelie wel onze verhouding tot de wet in vraag. Als het om religie gaat, richten we ons dan niet te vaak op de regel, in plaats van op de geest van de regel? Of het nu gaat om dogmatiek, liturgie, moraal... Discussiëren we soms niet over oppervlakkige zaken in plaats van tot de kern van de zaak binnen te dringen?

Ik veronderstel dat u al gehoord heeft van het beroemde boek van Immanuel Kant: de *Kritiek van de zuivere rede*! Het is een zeer belangrijk boek in de filosofie, dat een keerpunt betekende in de geschiedenis van het metafysisch denken! In dit werk analyseert Kant de verschillende faculteiten van het verstand, om aan te tonen dat onze kennis de grenzen van onze eigen ervaring niet kan overschrijden.

Het evangelie van vandaag levert een gelijkaardige kritiek, namelijk de *kritiek van de zuivere religie*... Wat Jezus —en Jakobus na hem— veroordeelt is een geest van zuiverheid, een geest van façade,

een oppervlakkige religie... Het is waar dat het volgen van bepaalde regels ons soms het essentiële doet vergeten. En dit is het gevaar van elke religie en godsdienst: een verzameling praktijken en doctrines te worden die ons verhinderen God zelf te horen, waar Hij is...

Dit is de radicale kritiek van Jezus in het Evangelie, een kritiek op een godsdienst die zuiver, en volmaakt zou willen zijn! De kritiek van een zuivere religie, gebaseerd op niet essentiële rituelen en praktijken! In die zin, zegt de apostel Jakobus —in navolging van Jezus— op een bewonderenswaardige wijze: *“Zuivere en onbevleete vroomheid in de ogen van onze God en Vader is dit: wezen en weduwen opzoeken in hun nood en zichzelf vrijwaren voor de besmetting van de wereld.”*

Vanaf dit punt is het goed ons af te vragen of sommige van onze religieuze “praktijken” er niet toe neigen ons te vertroebelen, of ons zelfs paradoxaal genoeg van God te verwijderen? Laten we God de vrijheid geven om te zijn wat Hij is: in liefde, in vriendelijke aandacht, in het gebaar dat zorgzaam is, in stilte, in gebed... Dit is de revolutie waartoe Jezus ons uitnodigt: een bepaald soort liefde voor de regel achter ons te laten... om de enige regel te ontdekken: die van de liefde!

“Weest uitvoerders van het woord, en niet alleen toehoorders”. Dit Evangelie van liefde dat wij horen —dat in ons binnenkomt— heeft dus alleen zin als het ons van binnenuit transformeert, en aan de buitenkant openbaar wordt, door onze daden... Daarom nodig ik ons uit om een kleine tocht van introspectie te maken, om een reis naar waarheid over onszelf te maken, want geloof en liefde bestaan niet alleen uit goede gevoelens en woorden... maar uit concrete daden. Amen.